

ГЕОГРАФІЯ

Характеристика екзаменаційної роботи

Екзаменаційна робота з географії містить **58** завдань.

Максимальна кількість балів, яку можна набрати, правильно виконавши всі завдання,

– **92**.

На виконання екзаменаційної роботи відведено **150** хвилин.

Типи завдань екзаменаційної роботи

та схеми нарахування балів за виконання завдань

Форма / опис завдання	Схема нарахування балів
<p>Завдання з вибором однієї правильної відповіді(№ 1–42). Завдання складається з основи та чотирьох варіантів відповіді, з яких лише один правильний.</p> <p>Завдання вважається виконаним, якщо вступник вибрав і позначив відповідь у бланку відповідей A.</p>	<p>0 або 1 бал:</p> <p>1 бал, якщо вказано правильну відповідь; 0 балів, якщо вказано неправильну відповідь, або вказано більше однієї відповіді, або відповіді на завдання не надано</p>
<p>Завдання на встановлення відповідності («логічні пари») (№ 43–48).</p> <p>Завдання складається з основи та двох стовпчиків інформації, позначених цифрами (ліворуч) і буквами (праворуч). Виконання завдання передбачає встановлення відповідності (утворення «логічних пар») між інформацією, позначеною цифрами та буквами.</p> <p>Завдання вважається виконаним, якщо вступник зробив позначки на перетинах рядків (цифри від 1 до 4) і колонок (букви від A до D) у таблиці бланка відповідей A.</p>	<p>0, 1, 2, 3 або 4 бали:</p> <p>1 бал – за кожен правильно встановлену відповідність («логічну пару»); 0 балів за будь-яку «логічну пару», якщо зроблено більше однієї позначки в рядку; 0 балів за завдання, якщо не вказано жодної правильної відповідності («логічної пари»), або відповіді на завдання не надано</p>
<p>Завдання відкритої форми з короткою відповіддю(№ 49–52). Завдання складається з основи та передбачає розв'язування задачі.</p> <p>Завдання вважається виконаним, якщо вступник, здійснивши відповідні числові розрахунки, записав, дотримуючись вимог і правил, кінцеву відповідь у бланку відповідей A.</p>	<p>0 або 2 бали:</p> <p>2 бали, якщо вказано правильну відповідь; 0 балів, якщо вказано неправильну відповідь, або відповіді не надано</p>
<p>Завдання з вибором трьох правильних відповідей із семи запропонованих варіантів відповіді (№ 53–58). Завдання складається з основи та семи варіантів відповіді, позначених цифрами, серед яких лише три правильні.</p> <p>Завдання вважається виконаним, якщо вступник вибрав і записав три відповіді (цифри) у бланку відповідей A.</p>	<p>0, 1, 2 або 3 бали:</p> <p>1 бал – за кожен правильно вказаний варіант відповіді (цифру) із трьох можливих; 0 балів, якщо не вказано жодного правильного варіанта відповіді (цифри), або один варіант відповіді (цифра) вказано тричі, або відповіді на завдання не надано.</p> <p>Порядок написання цифр значення не має</p>

ЗРАЗОК

вступного випробування з географії
для вступників на здобуття
освітнього рівня бакалавра
з повною загальною середньою освітою

ВКЛАДКА

шифр _____

ЗАВДАННЯ З ВИБОРОМ ОДНІЄЇ ПРАВИЛЬНОЇ ВІДПОВІДІ

Для кожного завдання наведено чотири варіанти відповіді, з яких лише один правильний. Вважається виконаним, якщо вступник вибрав і позначив правильну відповідь.

Правильне виконання завдання оцінюється у 1 бал

1. Вкажіть спільні риси географічної карти та плану місцевості

- А. Масштаб є однаковим у всіх частинах зображення
- Б. Нанесення градусної сітки (паралелі і меридіани)
- В. Врахування при побудові опуклості земної поверхні
- Г. Зображення на площині земної поверхні у певному масштабі

2. Вкажіть потужність земної кори під гірськими хребтами Тибету

- А. 30-35 км
- Б. 50-60 км
- В. 65-75 км
- Г. 85-95 км

3. Безхмарний або малохмарний шар атмосфери, що простягається на висоті від 11-12 до 25 км над землею поверхнею, це

- А. Тропосфера
- Б. Мезосфера
- В. Екзосфера
- Г. Стратосфера

4. Які з перелічених вітрів мають добовий період зміни напрямів руху повітря

- А. Пасати
- Б. Мусони
- В. Антипасати
- Г. Бризи

5. Яка загальна площа поверхні Землі?

- А. 149 млн км²
- Б. 361 млн км²
- В. 510 млн км²
- Г. 540 млн км²

6. Яка територія має найбільшу річну кількість опадів

- А. Південна Англія
- Б. Острів Калімантан
- В. Південна Мексика
- Г. Східна Монголія

7. Велика кількість опадів (понад 1000 мм) і мала річна амплітуда температур і опадів характерна для

- А. Помірного типу клімату
- Б. Арктичного типу клімату
- В. Морського типу клімату
- Г. Субтропічного середземноморського типу клімату

8. Для якої природної зони характерні сосна, кедр, ялина, модрина

- А. Савани
- Б. Тундра
- В. Тайга
- Г. Степи

9. Яке твердження щодо географічного положення Африки правильне

- А. Південний тропік перетинає Африку майже посередині
- Б. Африка омивається водами Атлантичного та Індійського океанів
- В. Уся територія Африки розташована в Західній півкулі
- Г. Найближче до Африки розташований материк Австралія

10. На якому континенті одна з природних зон отримала назву пампа

- А. Північна Америка
- Б. Південна Америка
- В. Африка
- Г. Австралія

11. Які координати має крайня східна точка України

- А. 48°25' пн. ш. 22°08' сх. д.
- Б. 52°23' пн.ш.33°12' сх. д.
- В. 44°23' пн.ш.33°44' сх. д.
- Г. 49°18' пн. ш. 40°13' сх. д.

12. Які ґрунти поширені на півдні Причорноморської низовини

- А. Коричневі ґрунти
- Б. Каштанові ґрунти
- В. Сіроземи
- Г. Буроземи

13. У яких біотопах в межах території України зустрічаються вовки

- А. В соснових та широколисто-соснових лісах
- Б. В степу
- В. У гірських лісах
- Г. У всіх біотопах

14. Географічний центр України розташований поблизу

- А. смт. Володарка Київської області
- Б. с. Грем'яч Чернінівської області

- В. с. Добровеличківка Кіровоградської області
- Г. с. Ділове Закарпатської області

15. У 1927 р. в місті Харкові Український науково-дослідний інститут географії та картографії заснував

- А. Г. Висоцький
- Б. С. Рудницький
- В. В. Липський
- Г. П. Тутковський

16. Ділянку Східноєвропейської платформи, де міцні породи фундаменту залягають неглибоко і місцями виходять на денну поверхню, називають

- А. Дніпровсько-Донецька западина
- Б. Волино-Подільська плита
- В. Українським щитом
- Г. Причорноморська западина

17. Рельєф території України переважно рівнинний, тому що

- А. Більша частина України розташована в межах платформ
- Б. Зрідка трапляються землетруси
- В. Земна кора під впливом внутрішніх сил зминалася у складки
- Г. Це зона стику двох літосферних плит

18. Який чинник зумовив утворення середземноморського типу клімату на Південному березі Криму

- А. Географічне положення як найпівденнішої частини країни
- Б. Захищеність території горами від холодних північних вітрів
- В. Приморське положення території
- Г. Особливості циркуляції атмосфери в прибережній смузі

19. Укажіть регіон, у якому клімат є більш континентальним

- А. Донбас
- Б. Західна Україна
- В. Центральна Україна
- Г. Причорноморсько-Приазовський

20. У Поліссі переважають низовини, складені

- А. глинами і лесоподібними суглинками
- Б. пісками і супісками
- В. піщаниками і глинистими сланцями
- Г. лесами

21. Оберіть твердження, що характеризує статеву-вікову структуру населення України

- А. Чисельність жінок в Україні традиційно перевищувала чисельність чоловіків, але за останні 5 років ситуація змінилась на протилежну
- Б. Питома вага молодших вікових груп у західних областях України є меншою порівняно з відповідним показником у східних областях
- В. Частка чоловіків у молодших вікових групах (0-24 рр.) є вищою за частку жінок
- Г. Середній вік населення України зменшується впродовж останніх 20 років

22. Оберіть з переліку область України, для якої характерне переважання сільського населення над міським

- А. Івано-Франківська
- Б. Харківська
- В. Чернігівська
- Г. Дніпропетровська

23. Оберіть твердження, що характеризує розселення населення України

- А. В Україні сільське населення переважає міське
- Б. На Поліссі переважають невеликі села (250-500 осіб)
- В. Мережа сільських населених пунктів в Україні зростає
- Г. У високогірній частині Карпат переважають багатолюдні села (500-1500 осіб)

24. Які товари переважають у структурі експорту України

- А. Зерно, мінеральні добрива, чорні та кольорові метали
- Б. Зерно, м'ясо, паливо та електроенергія
- В. Продукція машинобудування, чорні та кольорові метали, тканини
- Г. Чорні та кольорові метали, шахтне та гірничорудне устаткування, продукція літакобудування

25. Яке місто України розташоване найближче до Гринвіцького меридіану

- А. Черкаси
- Б. Хмельницький
- В. Чернігів
- Г. Кривий Ріг

26. Які види рослин широко представлені в заповіднику «Михайлівська цілина»

- А. Тропічні і субтропічні рослини
- Б. Лісові та водно-болотяні рослини лісостепової зони
- В. Типчакowo-ковилові рослини степової зони
- Г. Гірські букові та змішані ліси

27. Який показник демографічної ситуації в Україні нижчий за його середньосвітове значення

- А. Частка жінок у статевій структурі населення
- Б. Частка людей похилого віку у віковій структурі населення
- В. Коефіцієнт природного приросту населення
- Г. Частка жінок серед старших вікових груп населення

28. Який чинник визначив спеціалізацію Запоріжжя як центру кольорової промисловості

- А. Наявність трудових ресурсів
- Б. Наявність джерела дешевої електричної енергії
- В. Наявність кваліфікованої робочої сили
- Г. Родовища бокситів

29. З якою метою текстильні та швейні фабрики розміщуються у районах з високою концентрацією підприємств важкої промисловості

- А. Ефективного використання водних ресурсів
- Б. Близькість до верстатобудівних підприємств

- В. Використання надлишку електроенергії
- Г. Створення робочих місць для жінок

30. Вкажіть країну, з якою Україна не має спільних кордонів

- А. Росія
- Б. Чехія
- В. Молдова
- Г. Польща

31. Які ґрунти характерні для лісостепу

- А. світло-сірі, сірі і темно-сірі лісові ґрунти, опідзолені чорноземи
- Б. сірі лісові ґрунти, дерново-підзолисті, каштанові
- В. солонці, чорноземи
- Г. бурі лісові ґрунти, сірі лісові ґрунти, опідзолені чорноземи

32. Оберіть правильне тлумачення терміну "куести"

- А. карстові печери Кримських гір
- Б. місцева назва субальпійських лук
- В. пасма Кримських гір з асиметричними схилами
- Г. субтропічна рослинність південного узбережжя Криму

33. Який вид господарської діяльності поширений на карпатських полонинах

- А. видобуток будівельного каміння
- Б. скотарство та вівчарство
- В. підсічне землеробство
- Г. лісозаготівля

34. Який з наведених нижче мисів вважають крайньою західною точкою Євразії

- А. Мис Альмаді
- Б. Мис Паріньяс
- В. Мис Рока
- Г. Мис Принца Уельського

35. Яка з вершин є найвищою в Південній Америці

- А. Аконкагуа
- Б. Монблан
- В. Котопахі
- Г. Ельбрус

36. Сукупна ринкова вартість усього обсягу кінцевих товарів і послуг, вироблених за рік національними виробниками країни незалежно від їх місця розташування, це

- А. Валовий національний продукт
- Б. Національний дохід
- В. Валовий регіональний продукт
- Г. Валовий внутрішній продукт

37. Чим насамперед зумовлена зональна спеціалізація сільського господарства України

- А. Відмінностями земельних та агрокліматичних ресурсів, природних умов

- Б. Відмінностями трудових ресурсів
- В. Відмінностями у розселенні населення України
- Г. Відмінностями мінеральних ресурсів

38. Перше місце за пасажирообігом в Україні займає такий вид транспорту

- А. Автомобільний
- Б. Водний
- В. Залізничний
- Г. Трубопровідний

39. Через який економічний район протікають і Дніпро і Південний Буг

- А. Подільський
- Б. Північно-Східний
- В. Центральний
- Г. Північно-Західний

40. Найбільшу питому вагу серед послуг, які надавалися Україною іншим країнам, мають

- А. Фінансові та банкові послуги
- Б. Транспортні послуги
- В. Послуги зв'язку
- Г. Ділові та професійні послуги

41. Які країни лідирують на міжнародному ринку надання послуг:

- А. Китай, США, Австралія
- Б. США, Японія та країни Західної Європи
- В. Китай, США, Росія
- Г. Китай, Індія, Бразилія

42. Яка речовина є найбільшим забруднювачем атмосфери та причиною парникового ефекту:

- А. аерозолі
- Б. оксид сірки
- В. діоксид вуглецю
- Г. нітрати

ЗАВДАННЯ НА ВСТАНОВЛЕННЯ ВІДПОВІДНОСТІ («логічні пари»)

Для кожного завдання наведено інформацію, позначену цифрами (ліворуч) і буквами (праворуч). Щоб виконати завдання, необхідно встановити відповідність інформації, позначеної цифрами та буквами (утворити «логічні пари»).

Завдання вважається виконаним, якщо вступник зробив позначки на перетині рядків (цифри від 1 до 4) і колонок (від А до Д) у таблиці

Правильне виконання завдання оцінюється у 4 бали: 1 бал за кожну правильно

встановлену відповідність (логічну пару)

43. Приведіть у відповідність міста України та категорії, до яких вони відносяться:

1.Малі міста	А Харків
2.Середні міста	Б Переяслав-Хмельницький
3.Великі міста	В Мукачеве
4.Міста-мільйонери	Г Маріуполь
Д Дніпро

	А	Б	В	Г	Д
1					
2					
3					
4					

44. Установіть відповідність між країнами та розміщеними на їх території регіонами розвитку металургії

1.Росія	А Район Великих Озер
2.Україна	Б Урал
3.США	В Донецько-Придніпровський район
4.Німеччина	Г Арізона
Д Рейнсько-Вестфальський район

	А	Б	В	Г	Д
1					
2					
3					
4					

45. Установіть відповідність між країнами та розміщеними на їх території університетами

1.Польща	А Гарвардський
2.Великобританія	Б Оксфордський
3.США	В Ягеллонський
4.Франція	Г Сорбонна
Д Мюнстерський

	А	Б	В	Г	Д
1					
2					
3					
4					

46. Установіть відповідність між океанами та розташованими в їх межах островами:

1.Північний Льодовитий	А Земля Франца-Йосифа

	А	Б	В	Г	Д

2. Атлантичний Б Ньюфандленд
 3. Тихий В Ройал
 4. Індійський Г Маврикій
 Д Гавайські острови

1					
2					
3					
4					

47. Установіть відповідність між океанами та їх параметрами:

1. Північний Льодовитий А площа – 178,7 млн.км²;
 максимальна глибина –
 11022 м;
 2. Атлантичний Б площа – 152,0 млн.км²;
 максимальна глибина –
 5148 м;
 3. Тихий В площа – 91,7 млн.км²;
 максимальна глибина –
 8742 м;
 4. Індійський Г площа – 76,2 млн.км²;
 максимальна глибина –
 7208 м;
 Д площа – 14,8 млн.км²;
 максимальна глибина –
 5527 м.

	А	Б	В	Г	Д
1					
2					
3					
4					

ЗАВДАННЯ ВІДКРИТОЇ ФОРМИ З КОРОТКОЮ ВІДПОВІДДЮ

Під час виконання завдання потрібно отримати числовий результат у тих одиницях величини, які вказані в умові завдання.

Правильне виконання завдання оцінюється у 2 бали.

49. Визначити температуру повітря на вершині гори 3500 м, коли відомо що температура біля її підніжжя +15⁰ С (у градусах Цельсія)

Правильна відповідь _____

50. Визначте азимут руху гелікоптера з Сімферополя до Ялти. (у градусах)

Правильна відповідь _____

51. Якою буде довжина лінії на місцевості, якщо на карті масштабу 1:25000 вона буде виділена відрізком 7 мм? (у метрах)

Правильна відповідь _____

52. На основі даних таблиці визначте частку населення у працездатному віці. (у відсотках, округлення до десятих)

Вікові групи	Чоловіки, млн. ос.	Жінки, млн.ос.
0-15	3,5	3,3
16-34	5,8	5,6
35-54	5,9	6,3
55-59	1,3	1,8
Більше 60	3,3	6,0
Всього	19,8	23,0

Правильна відповідь _____

ЗАВДАННЯ З ВИБОРОМ ТРЬОХ ПРАВИЛЬНИХ ВІДПОВІДЕЙ ІЗ СЕМИ ЗАПРОПОНОВАНИХ ВАРІАНТІВ (з короткою відповіддю множинного вибору)

Для кожного завдання пропонується сім варіантів відповіді, серед яких лише три правильні. Завдання вважається виконаним, якщо вступник вибрав і позначив правильні відповіді

Правильне виконання завдання оцінюється у 3 бали: 1 бал за кожну правильно вказану відповідь

53. Які з міст розміщені на узбережжі морів або океанів:

- А. Нью-Йорк
- Б. Амстердам
- В. Ганновер
- Г. Шеффилд
- Д. Флоренція
- Е. Рабат
- Є. Йоханесбург

54. Оберіть з переліку льодовикові озера:

- А. Байкал
- Б. Ладозьке
- В. Світязь
- Г. Великі Озера
- Д. Танганьїка
- Е. Ялпуг
- Є. Веттерн

55. Оберіть правдиві твердження щодо природних зон Європи:

- А. В Європі немає зони арктичних пустель
- Б. Природні зони густозаселеної зони Європи істотно змінені діяльністю людини
- В. Зона широколистяних лісів помітно розширюється на сході Європи
- Г. Лісостепові і степові природні комплекси поширені переважно в східній частині Європи
- Д. В Європі немає зони напівпустель і пустель
- Е. В європейській тайзі ростуть модрина та кедр
- Є. Природні зони неоднорідні з заходу на схід через різницю у кількості опадів

56. Оберіть правдиві твердження щодо корисних копалин Африки:

- А. Африка багата переважно на паливні корисні копалини
- Б. На золото багата Північна Африка
- В. В Атлаських горах немає запасів залізної руди
- Г. В Південній Африці є великі родовища кам'яного вугілля
- Д. На океанічному шельфі поблизу Африки ведеться видобуток нафти та газу
- Е. Африка має найбільші запаси алмазів порівняно з іншими континентами світу
- Є. Більша частина видобутих корисних копалин переробляється місцевими підприємствами

57. Проаналізуйте наведену у таблиці інформацію щодо зміни поголів'я великої рогатої худоби, свиней та птиці. Використовуючи статистичні дані визначте зміни в економіці України, що пов'язані з такою динамікою поголів'я

	1990 рік	2000 рік	2013 рік
Велика рогата худоба, млн. голів	25,2	10,6	4,6
Свині, млн. голів	19,9	10,1	7,6
Птиця, млн. голів	255,1	126,1	214,1

- А. Зменшуються площі кормових культур
- Б. Розширюється перелік продуктів тваринництва, що експортуються
- В. Велику рогату худобу утримують переважно у великих сільськогосподарських підприємствах
- Г. Вирощування птиці є найбільш прибутковим видом діяльності у тваринництві
- Д. Зростає обсяг імпорту м'яса
- Е. Законодавчо передбачена підтримка фермерських господарств
- Є. Площі підприємств роздрібною торгівлі зростають

58. Які можливі негативні наслідки міграційного притоку населення з периферійних частин країни у столицю

- А. Зміни у статеві-віковій структурі населення
- Б. Зростання навантаження на інфраструктуру міста
- В. Старіння населення
- Г. Збільшення обсягів утворення сміття в місті
- Д. Нарощення інноваційного потенціалу столиці
- Е. Знелюднення сіл
- Є. Підвищення рівня зайнятості в низькооплачуваних галузях економіки

ТАБЛИЦЯ

переведення тестових балів, отриманих учасниками зовнішнього незалежного оцінювання за виконання завдань сертифікаційної роботи з географії, у рейтингову оцінку (за шкалою 100 – 200 балів)*

Тестовий бал	Рейтингова оцінка 100 – 200
0	не склав
1	не склав
2	не склав
3	не склав
4	не склав
5	не склав
6	не склав
7	не склав
8	не склав
9	не склав
10	не склав
11	не склав
12	не склав
13	не склав
14	не склав
15	не склав
16	не склав
17	не склав
18	не склав
19	не склав
20	не склав
21	не склав
22	не склав

Тестовий бал	Рейтингова оцінка 100 – 200
23	не склав
24	не склав
25	не склав
26	не склав
27	100
28	102
29	104
30	106
31	107
32	109
33	111
34	114
35	116
36	118
37	120
38	122
39	124
40	127
41	129
42	131
43	133
44	135
45	137
46	139
47	142
48	144
49	146
50	148

Тестовий бал	Рейтингова оцінка 100 – 200
51	150
52	151
53	153
54	155
55	157
56	159
57	160
58	162
59	164
60	165
61	167
62	168
63	170
64	171
65	172
66	174
67	175
68	176
69	178
70	179
71	180
72	181
73	182
74	183
75	184
76	186
77	187
78	188

Тестовий бал	Рейтингова оцінка 100 – 200
79	189
80	190
81	191
82	191,5
83	192
84	193
85	194
86	195
87	196
88	197
89	198
90	198,5
91	199
92	200

*Затверджено головою експертної комісії з питань визначення результатів зовнішнього незалежного оцінювання, що використовуються під час прийому до навчальних закладів, при Українському центрі оцінювання якості освіти